

Lokal udviklingsstrategi for den Lokale AktionsGruppe i Svendborg (LAG Svendborg) under landdistriktsprogrammet for perioden 2007-2013

Indholdsfortegnelse	Side
Indledning.....	3
A. Formalia	
A1. Navn på lokal aktionsgruppe.....	4
A2. Den lokale aktionsgruppes adresse.....	4
A3. Type af lokal aktionsgruppe.....	4
B. Kontaktperson	
B1. Kontaktperson (formand).....	4
B2. Kontaktpersons adresse.....	4
B3. Telefon nr.	4
B4. E-mail.....	4
C. Bilag	
C1. Dokumenter, der vedlægges den lokale udviklingsstrategi.....	4
D. Redegørelse for udarbejdelse af lokal udviklingsstrategi og gennemførelse	
D1. Inddragelse af medlemmer.....	5-6
D2. Inddragelse det lokale liv.....	5-6
D3. Inddragelse af offentlige myndigheder.....	6
D4. Rolle-/opgavefordelingen mellem formanden/bestyrelsen/koordinatoren.....	7
E. Analyse af området	
E1. En overordnet analyse af den nuværende situation for det område LAG Svendborg dækker med fokus på landdistriktsområderne.....	8-13
F. Strategi	
F1. Overordnede målsætninger for den lokale aktionsgruppe.....	14-17
F2. Kvantificerede målsætninger.....	18
F3. Forventede aktiviteter.....	19-20
G. Andre målsætninger	
G1. Eventuelle yderligere målsætninger, som ikke søges medfinansieret under Landdistriktsprogrammet.....	19
H. Budget og Tidsplan	
H1. Budget.....	20
H2. Tidsplan.....	21
I. Bemærkninger	
J. Underskrifter.....	22
Bilag.....	23-25

Indledning

Foreningen LAG Svendborg - Den Lokale AktionsGruppe blev dannet ved den stiftende generalforsamling den 28. juni 2007 med repræsentanter for såvel borgere, foreningslivet, erhvervslivet, turismen og de offentlige myndigheder.

Den brede repræsentation er med til at bidrage til erfaringer fra forskellige områder indenfor landdistriktsudvikling, hvilket vi i bestyrelsen ser frem til i forbindelse med i det videre arbejde i foreningen.

På baggrund af at der er blevet holdt en del borgermøder i Svendborg Kommune i løbet af efteråret i forbindelse med bl.a. kommunens projekt ”Tankefuld” og i forbindelse med udarbejdelse af planstrategien, har bestyrelsen besluttet at udarbejde udviklingsstrategien på baggrund af de enkelte repræsentanters bidrag. Dette blev gjort ved en workshop den 22. oktober måned, hvorefter udviklingsstrategien er blevet sammenskrevet på baggrund af bestyrelsens input.

Bestyrelsen har inddraget foreningens medlemmer ved at offentliggøre strategien på foreningens hjemmeside www.lag-svendborg.dk. Medlemmerne er blevet informeret pr. e-mail og via de lokale aviser, hvorefter de har deltaget i et medlemsmøde den 13. december 2007 og været med til at godkende strategien, som er udarbejdet således at den passer overens med det forhåndenværende materiale i hhv. Svendborg Kommune og Region Syddanmark.

Det forventes at den lokale udviklingsstrategi vil blive revideret efter de første to år.

Bestyrelsen for LAG Svendborg – Den Lokale AktionsGruppe ser frem til at gennemføre aktiviteterne i den lokale udviklingsstrategi i samarbejde med de lokale aktører i Svendborg Kommune.

På bestyrelsens vegne

Kurt Sorknæs

Formand

A. Formalia

A1. Navn på lokal aktionsgruppe:

Den Lokale AktionsGruppe for Svendborg (LAG Svendborg)

A2. Den lokale aktionsgruppes adresse:

Rosevej 11, Ballen
5762 Vester Skerninge

A3. Type af lokal aktionsgruppe

Lokal aktionsgruppe under Landdistriktsprogrammet 2007-2013.

B. Kontaktperson

B1. Kontaktperson (formand)

Kurt Sorknæs

B2. Kontaktpersons adresse

Rosevej 11, Ballen
5762 Vester Skerninge

B3. Telefon nr.:

64 24 35 72 / 21 20 26 56

B4. E-mail:

kurt@sorknaes.dk

C. Bilag

C1. Dokumenter, der vedlægges den lokale udviklingsstrategi:

- Godkendelse fra Svendborg Kommune (bilag 1)
- Godkendelse fra Region Syddanmark (bilag 2)
- Forretningsorden (bilag 3)

D. Redegørelse for udarbejdelse af lokal udviklingsstrategi og gennemførelse

D1. & D2. Inddragelse af medlemmer og det lokale liv

LAG Svendborgs bestyrelse er sammensat af medlemmer, som repræsenterer lokale borgere, foreninger, organisationer, erhvervslivet m.m. med interesse i eller tilknytning til landdistrikterne.

De enkelte bestyrelsesmedlemmer repræsenterer det lokale liv i hele Svendborg Kommune og på baggrund af et temamøde, som blev afholdt den 22. oktober 2007 blandt bestyrelsen, brainstormede denne om hvilke aktiviteter og temaer, den ønsker at arbejde videre med igennem den lokale udviklingsstrategi for LAG Svendborg. På baggrund af denne brainstorming, blev udkast til den lokale udviklingsstrategi udarbejdet.

I forbindelse med godkendelsesproceduren har udkastet til den lokale udviklingsstrategi været i høring blandt medlemmerne og fremtidige medlemmer af LAG Svendborg. Dette er foregået ved offentliggørelse på LAG Svendborgs hjemmeside www.lag-svendborg.dk og ved udsendelse af information pr. e-mail, pressemeddelelser og annoncer i de lokale medier.

Der er endvidere blevet afholdt et medlems-/borgermøde den 13. december 2007, hvor udkastet til udviklingsstrategien, budgettet og tidsplanen blev præsenteret og endeligt godkendt af de tilstedeværende medlemmer. Alle borgere over 15 år, som ønskede at deltage i mødet blev automatisk registreret som medlemmer.

LAG Svendborg har gjort et stort arbejde for at informere borgerne i Svendborg Kommune om dens eksistens og vil fortsat gøre dette via en foreningens kommunikationsplan.

I forbindelse med gennemførelse af aktiviteter påtænkes det at opfordre det lokale liv at igangsætte projekter til gennemførelse af aktiviteterne i den lokale udviklingsstrategi. Hvis der i forbindelse med igangsættelse af projekter er behov for rådgivning, påtænker bestyrelsen at bidrage til dette gennem kompetenceudvikling i samarbejde med koordinatoren. I forbindelse med gennemførelse af aktiviteter påtænkes det at nedsætte arbejdsgrupper og etablere partnerskaber i det omfang bestyrelsen finder det nødvendigt.

I forbindelse med formidlingen vil LAG Svendborg sørge for at informere medlemmer og lokale borgere om forhold, der berører dem i forbindelse med gennemførelsen af udviklingsstrategien. Dette vil bl.a. blive gjort ved at mødereferaterne bliver lagt ud på www.lag-svendborg.dk, lave nyhedsbreve, som bliver sendt rundt pr. e-mail m.m.

LAG Svendborg forventer at det lokale aktører vil være en aktiv medspiller i forbindelse med gennemførelsen af aktiviteter for at nå de kvantificerede målsætninger i den lokale udviklingsstrategi.

D3. Inddragelse af offentlige myndigheder

I bestyrelsen for LAG Svendborg sidder repræsentanter fra hhv. Svendborg Kommune og Region Syddanmark, og er på den måde inddraget i udarbejdelsen af den lokale udviklingsstrategi.

Derudover har LAG Svendborg været i tæt dialog med Kultur og planlægningsafdelingen i Svendborg Kommune, for at sikre at indholdet i den lokale udviklingsstrategi stemmer overens med det forhåndenværende materiale i forbindelse med udarbejdelsen af de kommunale udviklingsstrategier. I forbindelse med analysen af området, har Svendborg Kommune været sparringspartner med det nødvendige materiale. Ligeledes har LAG Svendborg sikret sig at den lokale udviklingsstrategi stemmer overens med det forhåndenværende materiale i forbindelse med udarbejdelsen af den Regionale UdviklingsPlan i Region Syddanmark.

I forbindelse med godkendelsen af strategien, er den sendt ud i høring hos både Svendborg Kommune og Region Syddanmark iht. kriterierne offentliggjort i bekendtgørelsens § 12. Godkendelserne er vedlagt iht. bilag 1 og bilag 2.

D4. Rolle-/opgavefordelingen mellem formanden/bestyrelsen/koordinatoren

D 4. 1. Formandens rolle

Formanden er bemyndiget til at træffe afgørelse i sager, der vurderes som uopsættelige. Bestyrelsen skal efterfølgende godkende formandens afgørelse i sådanne sager.

D4. 2. Bestyrelsens rolle

Bestyrelsen varetager den overordnede ledelse af aktionsgruppens virksomhed og fører tilsyn med aktionsgruppens daglige ledelse, herunder:

- Drøftelse og vedtagelse af de overordnede visioner, værdier og strategier for LAG Svendborg.
- Godkendelse af projekter til finansiering under landdistriktsprogrammet.
- Fremlæggelse af udkast til årsregnskab og revisionsberetning til godkendelse på den ordinære generalforsamling.
- Godkendelse af budget for det kommende år.
- Eksklusion af medlemmer.
- Udvikling af foreningens aktiviteter.
- Godkendelse af resultat og mål.
- Den nødvendige opfølgning på og kontrol med foreningens aktiviteter.

D4. 3. Koordinatorens rolle

Koordinatoren varetager den daglige ledelse i samarbejde med formanden.

Koordinatorens opgaver er bl.a. at

- være sekretariatsleder for den lokale aktionsgruppe herunder at føre forhandlingsprotokoller over generalforsamlingen og bestyrelsesmøderne,
- fungere som rådgiver i forbindelse med påbegyndelse og gennemførelse af projekter til realisering af den udarbejdede lokale udviklingsstrategi,
- sørge for at regnskabet bliver udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabspraksis,
- sørge for udarbejdelse af budgetter for det kommende regnskabsår. Budgetterne forelægges bestyrelsen til godkendelse.
- føre tilsyn med, at projekterne gennemføres i henhold til projektansøgning og godkendelse og
- varetage den daglige koordination af den lokale aktionsgruppens opgaver med de regionale og lokale aktiviteter.

Bestyrelsens forretningsorden vedlægges ligeledes som bilag.

E. Analyse af området

E1. En overordnet analyse af den nuværende situation for det område LAG Svendborg dækker med fokus på landdistriktsområderne

Svendborg Kommune er dannet pr. 1. januar 2007 af de tidligere kommuner Gudme, Egebjerg og Svendborg.

Vision for den nye kommune lyder: ”Vi vil udnytte vores unikke placering med det sydfynske øhav og gennem en fremtidssikret infrastruktur sammen skabe stadig udvikling og høj borgerservice.

Svendborg Kommune skal således blive det naturlige valg for bosætning, uddannelse og erhverv”.

Denne vision er udmøntet i en række mål og værdier. De mål som i særlig grad er udviklingsorienterede, omfatter:

- Aktiv borgerinddragelse.
- Mangfoldighed i bosætning.
- Udfordrende og spændende kultur-, idræts- og foreningsliv.
- Et aktivt uddannelsesmiljø, bl.a. inden for grundskole, erhvervs-, voksen- og ungdomsuddannelser.
- Fokus på vilkårene for det lokale erhvervsliv og på udvikling af nye beskæftigelsesmuligheder.
- Bæredygtig og aktiv turisme, med fokus på bl.a. det maritime miljø.
- Bevaring og aktiv pleje af natur- og miljøværdier.

Svendborgs identitet og historie

Enestående arkæologiske jernalderfund ved byen Gudme viser, at Svendborg-området allerede tidligt i forhistorien var sted for velorganiseret samfund i samhandel med andre. Navnet Svendborg – Swineburgh – nævnes første gang i 1229 i et morgengavebrev, hvor Valdemar Sejrs overdrager byen til sin nye svigerdatter. I 1253 opnår byen købstadsstatus. Byen opstår nedenfor højdedragene ved en oprindelig naturhavn ved Svendborg Sund. Byen er således opstået ved en anløbsbro, som senere er vokset til en havn med byen som naturligt bagland. Byens planlægning følger et kendt middelalderligt mønster opbygget omkring et øst-vestgående hovedstrøg, anløbsbro og kirke, men er også styret af det kuperede landskab. Mange af de middelalderlige strøg eksisterer endnu i bymidten, og fra byens ’top’ opleves det markante terrænfald mod kysten via passager mellem husene.

I 1800-tallet var Svendborg Danmarks næststørste søfartsby med træskibsværfter omfattende havneudbygning og dampskibsforbindelser til flere nordeuropæiske havnebyer. Byen blev midtpunkt for handel og industri og havde jernbaneforbindelser til Odense, Nyborg og Fåborg. Med kommunesammenlægning i 1930erne og 1970erne kom en række landsogne og øer til Svendborg. I

1966 blev der bygget højbro fra Fyn til Tåsinge med et elegant spænd mellem bakkelandskabet og sundets flade. Gennem de senere år er byen fortættet med boliger, handelscenter, kulturinstitutioner mm.

Svendborg blev tidligt ramt af globaliseringsbølgen, og flere store industrivirksomheder forsvandt. Med fokus på nye vækstområder har Svendborg udviklet sig til i dag at være en udpræget uddannelseskommune. Uddannelses- og vidensmiljøerne har stor betydning for området, og der samarbejdes med SDU omkring flere uddannelses- og forskningsprojekter.

Det åbne land

Det åbne land i Svendborg Kommune omfatter mange forskellige elementer. Størstedelen af arealet bliver brugt til jordbrug og de dyrkede marker udgør ca. 70 % af kommunens samlede areal.

Landbrugets valg af driftsform (planteavl, svineproduktion eller kvægbrug) har derfor en stor indflydelse på udformningen af det åbne land. På trods af de store strukturændringer i landbruget med mere specialisering og større bedrifter har landskabet i det sydfynske område bevaret meget af den oprindelige struktur med markskel, levende hegn, stendiger og småbiotoper. Landskabet er i høj grad præget af de mange småskove, bakker, ådale og tunneldale, som er med til at binde mange naturområder sammen og skabe variation i landskabet. Den lange kystlinie med klinger strandvolde og strandenge og de mange nor med øer og holme er vigtige levesteder for mange dyr og planter og giver samtidig flere muligheder for et aktivt friluftsliv. I forbindelse med det åbne lands planlægning skal der ofres speciel opmærksomhed over for de bynære landområder, dvs. den del af det åbne land, der ligger lige op til byerne. I disse områder er benyttelsespresset mod det åbne land særlig stort. En anden vigtig problemstilling i forhold til det åbne land er tilgængeligheden. Svendborg Kommune omfatter store og værdifulde områder med natur-, landskabs- og kulturmiljøoplevelser, som er enestående, men ikke alle steder er disse områder tilgængelige i tilstrækkeligt omfang.

Infrastruktur

Svendborg-området har tidligere ligget som en blindtarm på det overordnede vej- og banenet. Med forbedringerne af togtrafikken og færdiggørelse af Svendborg-motorvejen i efteråret 2009 bliver forbindelserne til Odense og det øvrige Danmark klart forbedret og rejsetiderne væsentligt nedsat. Det ændrer dog ikke ved, at Svendborg – i forhold til de overordnede trafiklinier – stadig vil være en blindtarm, en endestation. Dette vil på længere sigt kunne ændres i forbindelse med gennemførelse af en fast Femernforbindelse.

Som en del af Svendborg byregions image i forhold til den kreative klasse (se senere), kunne det også komme på tale at styrke cyklismen i området yderligere. Svendborg har som Odense tradition for, at mange cykler.

Den seneste opgørelse fra IT og Telestyrelsen (nov. 2006) viser, at stort set hele landet er dækket ind med bredbåndsforbindelser. For Sydfyn gælder, at under 10 % af virksomheder og husstande i Svendborg og omegn ikke kan få ADSL-forbindelse. For Svendborg By er det under 1 %, som ikke kan tilsluttes ADSL.

En opgørelse over, hvor stor en andel af virksomheder og husstande, der rent faktisk er koblet til en bredbåndsforbindelse, viser, at det i Svendborg (postnummer 5700) er godt 51%, mens det i områderne uden for Svendborg ligger på i gennemsnit ca. 40%.

Befolkning og alderssammensætningen

Svendborg Kommune har en samlet befolkning på ca. 58.500 borgere. Befolkningsudviklingen har været positiv med en befolkningstilvækst på 1,3 % i de seneste 10 år. I forhold til landsgennemsnittet ligger Svendborg højere med procentvis flere borgere i aldersgrupperne 10-20 år og 45-60 år.

En fremskrevet befolkningsprognose viser, at Svendborg om 10 og 20 år vil ligge markant over landsgennemsnittet i aldersgrupperne 50-70 år og derover.

Tal fra 2005 viser, at nettofraflytningen er markant stor for de 20-29 årige, hvor der formodentlig er tale om dels unge, der fraflytter efter endt erhvervsfaglig uddannelse, dels unge, der søger til større byer for at arbejde eller tage en højere uddannelse. For aldersgrupperne 10-19 år (unge, studerende) og for 40-69 årige (etablerede familier og seniorer) er tilflytningen klart større end fraflytningen.

Lokalområder

Næsten halvdelen af borgerne i Svendborg Kommune bor i Svendborg by. Knap 20 % bor i landdistrikter mens resten, ca. en tredjedel af indbyggerne, bor i 23 bysamfund udenfor Svendborg med mindst 200 indbyggere. Den største af disse er Thurø by (som forstad til Svendborg) med ca. 3300 indbyggere og den mindste er Strammelse by på Tåsinge med ca. 200 indbyggere. Svendborg kommune har dermed mange forskellige lokalområder. I perioden 1994-2004 har der i de fleste bysamfund udenfor Svendborg by været en positiv befolkningstilvækst, mens der dog i de mindre bysamfund Vindeby by, Landet by, Troense by og Bregninge by på Tåsinge samt i Kirkeby by og Lundeby by på Fyn har været et fald i befolkningstallet på mellem 1-7 %.

Der er i Svendborg-området en rig mangfoldighed af forskellige lokale tiltag og foreningsaktiviteter, blandt andet i de mere end 100 forskellige idrætsforeninger, omkring kommunens 22 forsamlingshuse og områdets mange forskellige musik-, teater- og skolemiljøer. På lokalt, privat initiativ er der dannet et lokalråd i Gudme, men ellers er der i den nye kommune ikke særlige traditioner for at danne mindre lokale råd, landsbylav, bydelsråd og lignende.

Byrådet i Svendborg Kommune har aktiv borgerinddragelse højt på dagsordenen og diskuterer i øjeblikket (sommeren 2007) en Svendborg-model for nærdemokrati, der kan imødekomme og

understøtte kommunens farverige mangfoldighed af lokalområder, bredde af livsstilsgrupper og de mange ildsjæle.

Boliger og bosætning

Indenfor de sidste 10 år er boligbyggeriet i Svendborg Kommune vokset markant fra 103 fuldførte boliger i 1995 til 397 i 2005, og kun enkelte steder i landområderne er der tomme boliger og egentlig bygningsforfald. Svendborg-området har mange værdier af betydning for nutidens og fremtidens bosætning: Natur, landskaber, kyster, øer, større og mindre bysamfund med spændende miljøer, gamle velholdte huse, kunst, kreativitet, livsglæde og plads til at være anderledes. Med den nye motorvej fuldt udbygget i 2009 fra Svendborg til Odense forventes det, at flere også unge familier vil blive tiltrukket af billigere og attraktive boliger i Svendborg-området.

For at styrke Sydfyns attraktion og konkurrenceevne som bosætningsområde har Svendborg og de andre sydfynske kommuner Faaborg-Midtfyn, Langeland og Ærø i 2006 vedtaget en fælles bosætningsstrategi, *Det uimodståelige Sydfyn*. Målet er, at Svendborg-området og hele Sydfyn skal være det naturlige sted at bo for alle, der drømmer om et liv i balance mellem et kreativt og naturskønt nærmiljø og udfordringerne i en dynamisk global verden. Her har Svendborg som Sydfyns ”storby” en særlig opgave i at tilbyde et varieret boligmarked og en bred vifte af udfoldelsesmuligheder for alle livsstilsgrupper. Til at opfylde bosætningsstrategiens mål er der formuleret fire strategiske temaer og en række konkrete projekter til at styrke

- A) Det oplevelsesrige Sydfyn – naturen, landskaberne og kulturarven.
- B) Det aktive Sydfyn – kulturen, fritidslivet og innovative virksomhed
- C) Det attraktive Sydfyn – spændende boligområder, kreative og rekreative miljøer samt
- D) Det samarbejdende Svendborg – på tværs af offentlig/private aktører og hen over kommunegrænserne.

De fire kommuner har i 2007 etableret et fælles udviklingssekretariat ”Sydfyns Udviklings Samarbejde”, der er placeret i Forskerparken i Svendborg. Endvidere indgår de samme fire kommuner og lokale interesseorganisationer i et fælles tiltag om at styrke friluftsturismen i området via Naturturisme I/S.

Uddannelse og erhverv

Svendborg Kommune rummer et stort antal uddannelsessteder. Ud over 31 folkeskoler samt flere privat og friskoler er der 5 efterskoler, 11 erhvervsskoler, 2 gymnasier/HF-kurser, 2 seminarier/lærerskoler, 2 gymnastik-/idrætshøjskoler og en husholdningsskole. Idrætsskolerne i Oure og Vejstruplund Kursuscenter har tiltagende erhvervsmæssig betydning. Det samme er tilfældet med Gymnastikhøjskolen og den Frie Lærerskole i Ollerup. Disse og flere andre af kommunens uddannelsesinstitutioner ligger udenfor Svendborg by og spiller dermed en vigtig rolle i lokalsamfundene med arbejdspladser og som kulturelle kraftcentre.

I kommunen er der omkring 27.000 erhvervsaktive borgere. Der er ca. 24.000 arbejdspladser med højst score på undervisning og sociale institutioner. Jobs indenfor fremstillingserhverv har været faldende de seneste ti år, og der ses en svag stigning indenfor finansiering og forretningsservice. En undersøgelse fra 2006 fra Copenhagen Business School viser, at Svendborg-området har en af landets største andele af erhvervsaktive indenfor den såkaldte ”kreative klasse” kun overgået af København og Århus. Den kreative klasse er tiltrukket af områdets unikke byrum, den skønne natur, det mangfoldige kulturliv, bohememiljøerne og en udbredt tolerance.

Svendborg Kommune satser på oplevelsesøkonomi, bosætning, kreativitet og viden som drivkraft for fremtidens erhvervsudvikling. Den nytegnede skitse til erhvervsstrategi 2007-2012 - med forventet endelig beslutning ultimo 2007 - har derfor også titlen ”Det kreative Svendborg”, og herudfra vil Svendborg Kommune i perioden fokusere særligt på oplevelser og kreative/innovative iværksættere og nyetablerede virksomheder. Det vil ske gennem formidling, servicering, hjælp til problemknusning m.v. og med henblik på at fremme oplevelsesøkonomien i handel, turisme, sport, film, byggeri og industri, som eksisterende og nye virksomheder kan omsætte til produkter, services og koncepter.

Erhvervsstrategien vil understøtte en række af de øvrige udviklingsinitiativer, der aktuelt er i gang i Svendborg-området. I 2007 er der i Svendborg etableret et nyt erhvervsnetværk, kaldet Ge9, for kreative virksomheder indenfor design, kunst, medier, HR, PR, arkitektur og underholdning. Svendborg Kommune har i 2006 etableret ”Forskerparken i Svendborg” som et offentligt-privat samarbejde med formålet af styrke den innovative og videnbaserede erhvervsudvikling på Sydfyn. I 2003 blev der etableret en idrætsklynge, Sport Study Sydfyn, for at styrke idræt, sundhed og wellness som vækstskaber på Sydfyn, og i 2007 er Svendborg blevet Team Danmark Elitekommune. Blandt andre udviklingstiltag indenfor oplevelses-økonomien kan også nævnes FilmFyn. Byrådet har i maj 2007 besluttet at søge om optagelse i den internationale CittaSlow-bevægelse med fokus på høj livskvalitet, global tænkning på lokalt niveau, opgradering af lokale produktioner, gæstfrihed og bæredygtighed i bred forstand.

Svendborg Kommunes landdistrikters væsentligste problemstillinger i forhold til kommunens udvikling samt udviklingsbehov

Overordnet kan udfordringerne for Svendborg-området sammenfattes i følgende SWOT-analyse:

Svagheder

- Demografi ske skævheder med et stigende antal ældre og faldende antal unge familier.
- Mangel på arbejdspladser til højtuddannede og kreative.
- Lavt indkomstniveau og dårlig integration.
- Endestation på Danmarks overordnede vej- og jernbanenet.

Styrker

- De naturgivne muligheder – natur, landskaber, kystmiljøer, øhavet.
- Skole- og Uddannelsesmiljøerne.
- Bymiljøerne i Svendborg og landsbyerne.
- Danmarks 3. største andel af kreative.
- Bosætningsmuligheder og pendlervilkår med den nye motorvej.

Trusler

- Befolkningsudviklingen vil blive yderligere skævvredet i de kommende 10-20 år med en stigende andel af ældre i forhold til landsgennemsnittet.
- Andre områder tiltrækker mere indenfor bosætning, detailhandel og kulturtilbud.
- Manglende koordination og synergi mellem mangfoldigheden af udviklingsaktører i området.

Muligheder

- Attraktiv bosætning og flere arbejdspladser også for højtuddannede og kreative.
- Satsning på uddannelse og oplevelsesøkonomi, herunder idræt, film og kultur.
- Satsning på den maritime turisme og naturturismen.
- Dyrke og videreudvikle lokale særpræg og produktioner.
- Styrkelse af by- og landsbymiljøer.

F. Strategi

F1. Overordnede målsætninger for den lokale aktionsgruppe

De overordnede målsætninger for LAG Svendborg er:

- Flere iværksættere og lokale arbejdspladser i Svendborg Kommune
- Attraktive levevilkår i landdistrikter, der bidrager til stærk sammenhængskraft mellem land og by i Svendborg Kommune

F1. 1. Overordnet vision

Fremme landdistriktsudviklingen i Svendborg Kommune i overensstemmelse med Landdistriktsprogrammet 2007-2013

F1. 2. De vigtigste temaer for LAG Svendborgs indsats og lokal identitet

LAG Svendborg vil arbejde med fire overordnede temaer, som alle er vigtige for at bidrage til at fremme landdistriktsudviklingen i Svendborg Kommune.

De fire temaer er:

1. Erhverv og Wellness
2. Adgang til naturen
3. Dokumentation og kompetence
4. Livskvalitet i lokalområdet

F1. 2.1. Erhverv og Wellness

Indenfor temaet erhverv og wellness ønsker LAG Svendborg at styrke udviklingen i forbindelse med etableringen og udvikling af eksisterende virksomheder, diversificering på ubenyttede bedrifter og ikke mindst udviklingen af turisme i Svendborg Kommune.

I den sammenhæng ønsker LAG Svendborg at styrke såvel de eksisterende virksomheder, som nyetablering af nye virksomheder indenfor bekendtgørelsens rammer for på den måde at fokusere på oplevelser og kreative / innovative iværksættere. LAG'en vil gerne være med til at støtte initiativer, som er med til at fremme oplevelsesøkonomien i området.

LAG Svendborg ønsker endvidere at støtte initiativer i kommunens landdistrikter, som er med til at styrke de basale servicefaciliteter, samt kultur- og fritidsaktiviteter.

Og ikke mindst, så vil LAG Svendborg støtte initiativer, som er med til at fremme turismen i landdistrikterne og dermed Svendborg Kommune – såsom mindre turismeaktiviteter, den rekreative infrastruktur samt overnatningsmuligheder og markedsføring af turismeprodukter.

De forventede aktiviteter for temaet Erhverv og Wellness kan ses under punkt F3. 1.

F1. 2.2. Adgang til naturen

Svendborg Kommune har store og værdifulde områder med natur-, landskabs- og kulturmiljøoplevelser, som er enestående – men som ikke alle steder er tilgængelige i tilstrækkeligt omfang. LAG Svendborg vil arbejde for initiativer som er med til at etablere og forlænge den rekreative infrastruktur og samtidig bevarer, genopretter og forbedrer natur- og kulturarven samt formidlingen af denne.

De forventede aktiviteter for temaet Adgang til naturen kan ses under punkt F3. 2.

F1. 2.3. Dokumentation og kompetence

Dokumentation og kompetence er et tema, som er vigtig for den videre udvikling i landdistrikterne – både i forbindelse med etableringen af flere arbejdspladser – men også i forbindelse med skabelsen af attraktive levevilkår i landdistrikterne.

Dette arbejde er både vigtigt for Svendborg Kommune – men også vigtigt i samarbejdet med de andre sydfynske kommuner samt i forbindelse med samarbejdet med øerne.

Dokumentation kan evt. være udarbejdelse af analyser og undersøgelser indenfor et specifikke områder i landdistrikterne, som kan bidrage til den videre udvikling.

LAG Svendborg ønsker gennem analyser og undersøgelser af og gennem formidling af viden om lokalområdet at sikre attraktive levevilkår og at skabe flere arbejdspladser i landdistrikterne.

Derudover ønsker LAG Svendborg at bidrage til kompetenceudvikling af personer involveret i udviklingen af attraktive levevilkår og i skabelsen af flere arbejdspladser i landdistrikterne.

Disse aktiviteter gennemføres på initiativ af bestyrelsen for LAG Svendborg.

De forventede aktiviteter for temaet Dokumentation og kompetence kan ses under punkt F3. 3.

F1. 2.4. Livskvalitet i lokalområdet

I forbindelse med dette tema, anser LAG Svendborg det for vigtigt at der bliver etableret netværk i lokalområderne i Svendborg Kommune (evt. også på tværs af kommunegrænser).

Det er vigtigt at styrke livet i lokalområderne, herunder servicefaciliteterne, muliggøre det i lokalområderne at udføre kulturelle aktiviteter, fritidsaktiviteter m.m. Det er endvidere vigtigt at landdistriktsaktørerne får den nødvendige kompetence til udførelse af projekter, som igennem den lokale forankring får den nødvendige grobund for en bæredygtig udvikling som nævnt i F1. 2.3..

De forventede aktiviteter for temaet Livskvalitet i lokalområdet kan ses under punkt F3. 4.

F1. 3. Forankring og udbygning af samarbejdsrelationer mellem offentlige myndigheder, borgere, interesseorganisationer samt kultur- og fritidslivet

I de tilfælde, hvor lokalområderne ikke selv er initiativtagere til dannelsen af samarbejdsrelationer i forbindelse med gennemførelsen af den lokale udviklingsstrategi, vil LAG Svendborg etablere partnerskaber med det formål at sikre den lokale opbakning til projekter og dermed også sikre en forankring af projekterne.

Indenfor de enkelte temaer, vil der, dér hvor LAG Svendborg går aktivt ind i gennemførelsen af aktiviteterne, blive etableret partnerskaber med relevante parter til gennemførelsen af disse. Disse parter vil være borgere, foreninger, relevante interesseorganisationer samt foreninger og offentlige myndigheder m.m.

Eftersom at vi ønsker at initiativerne til igangsættelse af aktiviteter skal komme fra borgerne, foreningerne, virksomhederne m.m. har vi endnu ikke besluttet nogen partnerskaber på forhånd.

F2. Kvantificerede målsætninger

LAG Svendborg har fastsat følgende ”effektmaal” for indsatsen:

Erhverv og Wellness

Etablering af nye arbejdspladser	30 arbejdspladser
Etablering af netværk indenfor erhverv	1
Etablering af netværk indenfor wellness/turisme	1

Adgang til naturen

Etablering af netværk	1
Igangsættelse af aktiviteter	5-10

Dokumentation og kompetence

Kompetenceudvikling af landdistriktsaktører	25-50 borgere
Kompetenceudviklings- og informationskampagne	4

Livskvalitet i lokalområder

Etablering af netværk	1
Etablering af servicefaciliteter / kulturtilbud m.m.	10

Tværkommunale projekter	2
Internationale projekter	1

F3. Forventede aktiviteter

Overordnet set, forventer LAG Svendborg at aktiviteterne kommer og bliver igangsat på opfordring af lokale initiativer og aktører igennem projekter. Derudover forventer bestyrelsen at igangsætte initiativer, hvis dette er nødvendigt. De nedennævnte forslag til aktiviteter er opstået ud fra en brainstorming, som bestyrelsen havde i forbindelse med udarbejdelsen af den lokale udviklingsstrategi i oktober 2007.

F3. 1. Erhverv og Wellness

Indenfor området erhverv og wellness lægger LAG Svendborg vægt på aktiviteter som kan være med til at fremme såvel mikrovirksomheder som små- og mellemstore virksomheder. Etablering af en salgsorganisation iht. andelstanken for de små fødevarereproducenter på Sydfyn, etablering af små virksomheder i ubenyttede landejendomme bestående af stuehus og stald, branding af Sydfyn med wellness turisme – eksempelvis kursteder, gymnastik ved vandet, etablering af refugium for dem som har ’ondt i livet’, øhavsturisme – fisketure, kajakrute m.m.

F3. 2. Adgang til naturen

Indenfor området adgang til naturen er aktiviteter, som bevarer, genopretter og forbedrer de ressourcer, som der bydes på i Svendborg Kommune. LAG Svendborg forventer at der skabes aktiviteter med henblik på at bevare, genoprette og forbedre stisystemer og stisløjfer. Det samme er gældende i forbindelse med bevarelse af kulturarven som eksempelvis bevaringsværdige bygninger, forøgelse af værdien ved spadseregange i skove m.m. Etablering af familie- og børneskove med shelters, bålplads, bålhus m.m. Etablering af fugletårne m.m. og simpelthen ved at sørge for endnu mere synliggørelse af kulturarven – eksempelvis findes Danmarks største sten ved Gudme.

F3. 3. Dokumentation og kompetence

Temaet dokumentation og kompetence skulle gerne være med til at bidrage til udarbejdelse af analyser og undersøgelser for bl.a. at kunne belyse bl.a. den lokale identitet, de ældre i landdistrikterne i Svendborg Kommune, muligheden for at skabe en CO2 neutral landsby, muligheden for etableringen af et centralt stokerfyr, udviklingspotentiale i landdistrikterne i forbindelse med etableringen af den nye motorvej m.m.

Derudover skulle det gerne være med til at give projektholdere i landdistrikterne det nødvendige kompetenceløft, hvis de har brug for dette, således at de bliver kvalificerede til at gennemføre projekter i forbindelse med udviklingen af attraktive levevilkår i landdistrikterne.

F3. 4. Livskvalitet i lokalområdet

I forbindelse med skabelsen af livskvalitet i lokalområdet er det vigtigt at der etableres aktiviteter, der gør det attraktivt at bo på landet – såsom spændende forsamlingssteder, hvor det kulturelle sociale liv på landet får mulighed for udfoldelse. Frirum – eller såkaldte samlingssteder til f.eks. cykelværksteder, blomsterbinding o.lign., fælles servicecentre – eksempelvis i forbindelse med den manglende købmand eller lignende, aktiviteter for ikke kun at få installeret netkommunikation – men det trådløse netværk til alle i Svendborg Kommune..

G. Andre målsætninger

G1. Eventuelle yderligere målsætninger, som ikke søges medfinansieret under landdistriktsprogrammet

LAG Svendborg forventer at kunne bidrage til andre målsætninger længere henne i processen. På nuværende tidspunkt koncentrerer bestyrelsen sig om Landdistriktsprogrammet.

H. Budget og Tidsplan

H1. Budget

Nedenfor ses budgettet for 2007-2008. LAG Svendborg har fået tildelt 1.762.550 kr. pr. år for årene 2007 og 2008. LAG Svendborg forventer at budgettet vil være det samme for resten af perioden, ie. 2009-2013, hvis ikke at der bliver fordelt flere midler til LAG Svendborg fra Landdistriktsprogrammet 2007-2013.

LAG Svendborg Budget 2007-2008

	2007	2008
	DKK	DKK
Administrationsudgifter		
Løn	50.000,00	215.000,00
Administration	20.000,00	172.500,00
Overføres til 2009		142.500,00
Samlet budget til administrationsudgifter	70.000,00	530.000,00
Tilskud til projekter		
Nye arbejdspladser		1.462.550,00
Attraktive levevilkår		1.462.550,00
Samlet budget til projekter*		2.925.100,00
<i>* Budgettet fra 2007 til projekter overføres til 2008</i>		
Samlet budget fra Landdistriktsprogrammet	70.000,00	3.455.100,00

Overordnet forventer LAG Svendborg at der vil blive en ligelig fordeling af tilskud til projekter indenfor de to hovedområder i forbindelse med Landdistriktsprogrammet, i.e. 50% til projekter vedrørende etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne og 50% til projekter vedrørende etablering af attraktive levevilkår i landdistrikterne.

Hvad medfinansieringen angår, forventer LAG Svendborg at projektholdere skaffer finansiering enten gennem kommunen, offentlige puljer såsom IM Landdistriktspulje, Friluftsrådet m.m., fonde, private fonde og egenfinansiering m.m.

I forbindelse med medfinansiering vil LAG Svendborg via koordinatoren gerne gå ind og rådgive de enkelte projektholdere i forbindelse at skaffe yderligere finansiering gennem andre offentlige myndigheder, fonde og private investorer m.m.

H2. Tidsplan

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Erhverv og Wellness						
Aktiviteter og projekter						
Adgang til naturen						
Aktiviteter og projekter						
Dokumentation og kompetence						
Kompetencegivende aktiviteter						
Analyser og undersøgelser						
Livskvalitet i lokalområdet						
Aktiviteter og projekter						

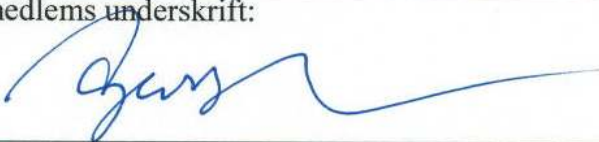

Det forventes at indsatsområderne bliver ligelig prioriteret i løbet af perioden.

I. Bemærkninger

Bestyrelsen forventer at revidere den lokale udviklingsstrategi ultimo 2009.

J. Underskrifter

Dato:	Formandens navn: <i>Kurt Sorknæs</i>
	Formandens underskrift:
	Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
Dato:	Bestyrelsesmedlems navn: <i>Inge Skelgaard</i>
	Bestyrelsesmedlems underskrift:
	Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
Dato:	Bestyrelsesmedlems navn: <i>Henning Dam Nielsen</i>
	Bestyrelsesmedlems underskrift:
	Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, og at jeg ikke har modtaget andre EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.

Udfyldes af Direktoratet for Fødevarerhverv

Dato:	SB-1 (signatur):
Dato:	SB-2 (signatur):

Svendborg
Kommune

Bilag 1

Den Lokale Aktionsgruppe
for Svendborg (LAG Svendborg)
Rosevej 11, Ballen
5762 Vester Skerninge

Kultur og Planlægning

Rådhuset
Ramsherred 5
5700 Svendborg

Tlf. 62 23 30 00
Fax. 62 21 18 05

Kulturogplan@svendborg.dk
www.svendborg.dk

Høringsvar vedrørende Lokal udviklingsstrategi for Lokal Aktionsgruppe Svendborg (LAG Svendborg)

Svendborg Kommune har den 17. december 2007 modtaget Lokal udviklingsstrategi for den Lokale Aktionsgruppe i Svendborg (LAG Svendborg) under landdistriktsprogrammet for perioden 2007-2013 og med svarfrist senest den 9. januar 2008.

Grundet den korte godkendelsesfrist har Svendborg Kommune administrativt godkendt strategien med den bemærkning, at forslaget til LAG Svendborgs udviklingsstrategi ikke er egentligt politisk behandlet. Strategien vil blive forelagt for udvalgene i januar måned. Såfremt det efterfølgende vil give anledning til yderligere bemærkninger vil det blive eftersendt.

LAG-Svendborgs udviklingsstrategi lægger sig op ad Landdistriktsprogrammet for 2007-2013 og omhandler fire overordnede temaer: Erhverv og wellness, Adgang til naturen, Dokumentation og kompetence samt Livskvalitet i lokalområderne. Temaerne, hvortil der kan søges økonomisk støtte via LAG-Svendborgs midler, er overordnet begrundet i LAG Svendborgs målsætning om, dels at skabe flere iværksættere og lokale arbejdspladser i Svendborg Kommune, dels at medvirke til at skabe attraktive levevilkår i landdistrikterne, som bidrager til sammenhængskraften mellem land og by.

Det vurderes, at der er god overensstemmelse med Svendborg Kommunes arbejde med planstrategi og erhvervsudvikling samt de målsætninger, som byrådet har beskrevet i forbindelse med nærdemokratiarbejdet. LAG Svendborgs udviklingsstrategi nævner under medfinansiering for projektholdere på side 20 en række konkrete muligheder, som vi betragter alene som vejledende for netop kommende projektholdere. Svendborg Kommune mener, at denne sætning bør afkortes til: "Hvad medfinansiering angår, forventer LAG Svendborg, at projektholder skaffer finansiering".

Vi ønsker jer en rigtig god arbejdslyst og ser frem til et frugtbart samarbejde om konkrete projekter, som der måtte være fælles interesse for.

Venlig hilsen

Mogens Pedersen
Direktør for Kultur og Planlægning
Svendborg Kommune

Dir. tlf. 6223 3001
E-mail: Mogens.Pedersen@svendborg.dk

4. januar 2008

Sagsid: 07/58392
Afdeling:
Kultur og Planlægning
Ref. Mogens Pedersen

Åbningstider

Mandag-onsdag 9.00-15.00
Torsdag 9.00-17.30
Fredag 9.00-13.00

Side 23 af 25

Kurt Sorknæs Statene 2
Rosevej 11, Ballen,
5762 Vester Skerninge

Regional Udvikling
Afdeling for Bæredygtighed
Kontaktperson: Steffen With
Steffen.With@regionsyddanmark.dk
landdistrikt@regionsyddanmark.dk
regional.udvikling@regionsyddanmark.dk
Direkte tlf. 76631960

18. december 2007
Journal nr. 07/12394
Side 1 / 1

Godkendelse af "Lokal udviklingsstrategi for LAG Svendborg under landdistriktsprogrammet for perioden 2007 - 2013"

Aktionsgruppen har den 17. december 2007 fremsendt udviklingsstrategien for perioden 2007 – 2013. En gennemgang af udviklingsstrategien har vist, at den er indenfor rammerne af Syddansk Vækstforums erhvervsstrategi og ligeledes indenfor rammerne af den regionale udviklingsplan for Region Syddanmark, der endnu er under udarbejdelse.

Udviklingsstrategien for Svendborg Aktionsgruppe er derfor godkendt af Region Syddanmark, hvilket samtidig er godkendelse på vegne af Syddansk Vækstforum.

Venlig hilsen

Steffen With

AC-fuldmægtig

Regional Udvikling, Afdelingen for Bæredygtighed

Forretningsorden for foreningen LAG Svendborg – CVR-nr. 30660986

Således godkendt på bestyrelsesmøde nr. 01, 22. august 2007:

Forretningsorden

Forretningsordenen er bestyrelsens egne adfærdsregler og kan ved simpelt flertal ændres af bestyrelsen.

Konstituering

Bestyrelsen konstituerer sig på første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen. Der vælges næstformand, kasserer og sekretær. Samtidig nedsættes eventuelle faste udvalg.

Møder

Der afholdes mindst 6 bestyrelsesmøder om året. Formanden, koordinatoren eller 2 bestyrelsesmedlemmer kan til enhver tid kræve afholdt bestyrelsesmøde. Inviterede gæster kan deltage i hele eller dele af et bestyrelsesmøde. Sekretæren fører forhandlingsprotokol over møderne. Formuleringen godkendes af bestyrelsen efter hvert af dagsordenens punkter. Referatet udsendes pr. e-mail til bestyrelsen og suppleanter senest en uge efter mødet. Referatet offentliggøres, såfremt ingen bestyrelsesmedlemmer har indvendinger mod indholdet, på foreningens hjemmeside tidligst 3 dage efter udsendelsen til medlemmer/suppleanter. Personfølsomme sager offentliggøres ikke.

Indkaldelse

Formanden indkalder til bestyrelsesmøderne. Hvis formanden er forhindret kan næstformanden indkalde. Møderne indkaldes pr. e-mail med udsendelse af dagsorden og relevante bilag mindst 8 dage før afholdelsen.

Ledelse

Foreningen ledes af bestyrelsen. Formanden leder bestyrelsesmøderne. Hvis formanden er forhindret, leder næstformanden møderne.

Afstemninger

Afstemninger afgøres ved almindeligt flertal. Personvalg dog med flest stemmer. Ved stemmelighed er formandens stemme udslagsgivende. Der kan normalt kun træffes beslutning om sager, der er optaget på dagsordenen. Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen er til stede.

Regnskab

Kassereren er ansvarlig for udarbejdelse af foreningens årsregnskab. Kassereren udarbejder til godkendelse foreningens budget, fører foreningens bogholderi og klargør kassekladde og bilag til den årlige revision. Kassereren redegør for den økonomiske status på hvert ordinært bestyrelsesmøde.

Udvalg

Bestyrelsen kan nedsætte udvalg til særlige opgaver. Der kan nedsættes faste udvalg i forbindelse med konstitueringen, der fungerer indtil næste konstituering. Der kan også nedsættes ad hoc-udvalg til løsning af enkeltopgaver, som opløses igen, når opgaven er løst. Udvalgene arbejder efter et fastsat kommissorium og er i øvrigt ansvarlige overfor bestyrelsen.

